

ELŐSZÓ

Szótárunk igazi különlegesség, mert a magyar igéknek olyan angol megfelelőjét adja meg, amely nem egy egyszerű angol alapige, hanem egy összetett ige szerkezet, angol megnevezéssel ún. *prasal verb*. Minden *prasal verb* egy olyan összetett ige szerkezet, amelyben az angol igéhez vagy elöljárószó (prepozíció), vagy határozószó társul.

Ezeknek az angol összetett ige szerkezeteknek a használata az angol nyelvben igen gyakori, és fő jellemzőjük, hogy az angol alapige fő jelentését az elöljárószó vagy a határozószó jelentősen módosítja, illetve árnyalja, finomítja.

A *prasal verb* szakkifejezésnek több magyar fordítása is használatos:

elöljárós és határozós igék (prepositional and adverbial verbs);
igei szókapcsolatok (verbal collocations);
összetett igék (compound verbs);
többrészes igék (multi-word verbs).

Az angol nyelvben 79 segédszót lehet az igékhez illeszteni, így igei szókapcsolatokat alkotva. Ezek közül 23 elöljáró, 27 határozó és 29 olyan, amely mind elöljáró, mind határozó szerepét betöltheti.

Csak elöljáró (23): *against, ahead of, among, as, as far as, astrove, at, beneath, beside, for, from, in front of, into, like, of, onto, on top of, out of, toward(s), underneath, upon, with, within.*

Csak határozó (27): *aback, abreast, abroad, adrift, aground, ahead, aloft, apart, aside, astray, away, back, backwards, counter, downhill, downstairs, forth, forward(s), home, indoors, in front, on top, out, overboard, together, underground, upstairs.*

Elöljáró vagy határozó (29): *aboard, about, above, across, after, along, alongside, around, before, behind, below, between, beyond, by, down, in, inside, near, off, on, outside, over, past, round, through, to, under, up, without.*

A nyelvtanuló az angol nyelv elsajátításának első fázisában – amikor egy-egy magyar igének keresi angol megfelelőjét – gyakran megelé-

szik egy egyszerű angol alapige kiválasztásával és megtanulásával. Szótárunk segítségével az angol nyelvet tanuló túlléphet a nyelvtanulás első fázisán, és magasabb szinten sajátíthatja el az angolt.

Az angol *phrasal verb* kifejezésekre különös gondot kell fordítaniuk a magyar anyanyelvűeknek, mert a magyar nyelvben nincsenek prepozíciók, és ezért az összetett igék, azaz a *prasal verb* igei szerkezetek elsajátítása komoly nehézséget okoz számukra.

Hasznos tudnivalók a szótár használatához

Szótárunk 2000 szócikket tartalmaz. A szócikkek élén magyar ige áll. Abban az esetben, ha a magyar ige többjelentésű, illetve többféle angol *phrasal verb* is megfeleltethető neki, a magyar igéket homonimaindexszel láttuk el. Ilyenformán a szótárban különböző homonimaindexszel egy-egy magyar ige többször is előfordul. Ha a homonimaindexszel többször is előforduló igéket csak egyszer számoljuk, a szótárban 1350 magyar ige áll első helyen a szócikk fejlécében:

kifáraszt¹ vkit – **do in sb; do sb in** (*slang*)

A hegycsúcs megmászása nagyon *kifárasztott*. ✧ The climb to the mountaintop *did me in*.

kifáraszt²; kimerít vkit – **tire out sb; tire sb out**

A hegycsúcs megmászása *kifárasztott*. ✧ The climb to the mountaintop *tired me out*.

kifáraszt³ vkit – **wear out sb; wear sb out**

A kimerítő meccs *kifárasztotta* a játékosokat. ✧ The grueling game *wore out* the players.

A szócikkek élén egymás mellett gyakran két vagy akár három magyar ige is szerepel. Az egymás mellett feltüntetett magyar igék hasonló jelentésűek, rokon értelműek; ezek közös tulajdonsága, hogy mindegyiket ugyanazzal az angol *phrasal verb* kifejezéssel tudjuk kifejezni:

fitogtat vmit; **megjátssza magát; nagyképűsködik** – **show off** (sth)

A szomszédom új sportkocsiját *fitogtatja*. ✧ My neighbor is *showing off* his new sports car.

gyengül; csökken; alábbhagy – wear off

Kezd *gyengülni* a gyógyszer hatása. ✧ The effects of the medicine are beginning to *wear off*.

A magyar ige vagy igék után áll az angol phrasal verb. A szócikkekben ezután egy magyar példamondat következik, majd annak hű angol fordítása. A példamondatokban dőlt szedéssel vannak jelölve a címszó-sorban található igék, illetve az angol igei szerkezetek.

beszólít; behív vkit vhoza v. magához – ring in sb

A főnök *beszólította* magához a titkárnőjét. ✧ The boss *rang in* his secretary.

leég – burn down

Az erdőtüzben sok ház *leégett*. ✧ Many houses *burned down* during the forest fire.

A szótár az amerikai angol beszédstílusát és helyesírását követi. Ha egy kifejezés főként Angliában ismeretes, azt „British” megjegyzéssel láttuk el.

A szótár az általánosan használt angol köznyelv kifejezései mellett tartalmaz szlengkifejezéseket is. Ezeket a (*slang*) jelzés jelöli:

kicsinál; megöl vkit – do in sb; do sb in (slang)

Ide a pénzzel, vagy *kicsinállak!* ✧ Give me your money or I'll *do you in!*

lődörög; tekereg; kujtorog – mooch around (slang)

Az unatkozó turisták a belvárosban *lődörögtek*. ✧ The bored tourists were *mooching around* downtown.

Az igék, illetve igei szerkezetek vonzatait is megadja a szótár, a széles körben elterjedt rövidítéseket alkalmazva.

A magyar szótárpiacon újszerűnek számít a *Phrasal verbs magyar–angol szótár*, a szerző és a TINTA Könyvkiadó biztosak benne, hogy hatékonyan lehet felhasználni az angol nyelv elsajátításához, illetve segítségével választékosá tehetjük beszédünket és írásunkat. A szótárban található prasal verb kifejezések helyes és pontos használatával beszédünk, írásunk nem lesz „papírízű”, hanem „angolossá” válik.